

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Анатолій Губа

Начальник навчального відділу

Алена Аносова

Декан факультету фізичної терапії
та здоров'я людини

Сергій Калмиков

Завідувач кафедри фізичної терапії

Борис Пустовойт

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою Харківської державної академії фізичної культури:
керівник Робочої групи:

Калмикова Юлія Сергіївна, доцент кафедри фізичної терапії, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент (гарант освітньо-професійної програми).

члени Робочої групи:

1. Каніщєва Оксана Павлівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії;
2. Дугіна Ліана Вячеславівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії.
3. Сверчкова Ольга Володимирівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач кафедри фізичної терапії.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Вороніна Н.Л., медичний директор КНП ХОР «ОПТД №1»
2. Сальникова В.В., медичний директор КНП «МДЛ №5» ХМР, кандидат медичних наук

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківська державна академія фізичної культури; кафедра фізичної терапії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр фізичної терапії
Офіційна назва освітньої програми	Фізична терапія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний: – на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців; – на базі освітнього ступеня бакалавра, спеціаліста становить 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців; – на базі освітнього ступеня «молодший бакалавр» («молодшого спеціаліста») за спеціальностями 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування» становить 180 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки 10 місяців (денна форма здобуття освіти)
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Сертифікат про акредитацію Серія АД № 21000074 Наказ МОН України від 14.03.2016 №434л Строк дії сертифіката до 1 липня 2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ- ENEA – перший цикл
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста) за спеціальностями 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», наявність ступеня бакалавра та спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 1 липня 2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	https://khdafk.com.ua/navchalna-robota/osvitni-prohramy/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація Спеціалізація: 227.01 Фізична терапія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма прикладної орієнтації. Базується на інноваційних ідеях, поняттях, парадигмах, концепціях, теоріях та інших результатах сучасних наукових досліджень з проектування та використання спеціальних технологій, аналізу розвитку фізичної терапії, ерготерапії, у межах яких можлива подальша професійна кар'єра або продовження навчання для здобуття ступеня магістра.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка з фізичної терапії, ерготерапії. Ключові слова: терапія та реабілітація, фізична терапія, ерготерапія, обстеження, прогнозування, втручання.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма спрямована на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419. Програма спрямована на підготовку фахівців, здатних вирішувати складні спеціальні завдання, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук. Програма розвиває перспективи практичного застосування засобів фізичної терапії при пошкодженнях та захворюваннях органів і систем організму.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники спроможні обіймати посади, кваліфікаційні вимоги яких передбачають наявність ступеня бакалавра фізичної терапії, ерготерапії, у суб'єктах господарювання, що здійснюють такі види економічної діяльності (за КВЕД ДК 009:2010): 86.10 Діяльність лікарняних закладів 93.12 Діяльність спортивних клубів; 93.13 Діяльність фітнес-центрів. Випускники можуть займати, зокрема, такі первинні посади (за КВЕД ДК 003:2010): 3226 – асистент фізичного терапевта; 3226 – масажист; 3226 – масажист спортивний.
Подальше навчання	Випускники можуть продовжувати навчання для здобуття вищої освіти на другому (магістерському) рівні та набути додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється на засадах студентоцентризму, компетентнісного підходу, партнерства науково-педагогічних працівників і студентів, самоосвіти, проблемно-орієнтованого навчання, інтеграції навчальної та наукової діяльності, професійної спрямованості. Проведення лекційних, практичних занять, тренінгів, вебінарів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектних роботах, конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах. Залучення до проведення навчальних занять кваліфікованих практикуючих фахівців.

Оцінювання	<p>Поточний контроль, опитування; виступи на практичних (семінарських) заняттях; перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань; презентації; есе; оцінювання засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом.</p> <p>Семестровий контроль: екзамени та заліки з урахуванням суми накопичених протягом вивчення дисциплін балів, захист звіту з практики.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.</p> <p>За бажанням здобувачів вищої освіти та наказом ректора академії ХДАФК планується виконання та захист кваліфікаційної роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 2	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 3	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 4	Здатність працювати в команді.
ЗК 5	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 6	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 7	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 8	Здатність планувати та управляти часом.
ЗК 9	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК 01	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
ФК 02	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму.
ФК 03	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
ФК 04	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
ФК 05	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

ФК 06	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).
ФК 07	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
ФК 08	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
ФК 09	Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
ФК 10	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.
ФК 11	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
ФК 12	Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
ФК 13	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
ФК 14	Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.
7 – Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 01	Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПРН 02	Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).
ПРН 03	Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
ПРН 04	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПРН 05	Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
ПРН 06	Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.
ПРН 07	Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
ПРН 08	Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
ПРН 09	Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
ПРН 10	Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).
ПРН 11	Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності (додаток 2).
ПРН 12	Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
ПРН 13	Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
ПРН 14	Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
ПРН 15	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
ПРН 16	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17	Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 1), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
ПРН 18	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес з реалізації програми, відповідають кадровим вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, а також подані у додатку 3 щодо науково-педагогічного складу, який може забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. .
Матеріально-технічне забезпечення	Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія визначається у додатку 3.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення: <ul style="list-style-type: none"> ✓ вітчизняні періодичні видання та закордонні або споріднені спеціальності профілю у бібліотеці Академії; ✓ доступ до електронних баз даних Scopus, WOS, Google Scholar. баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого спеціальності профілю; ✓ бездротовий доступ до мережі Інтернет; ✓ офіційний веб-сайт Академії: https://khdafk.com.ua/ ✓ сторінка на офіційному веб-сайті Академії англійською мовою: https://khdafk.com.ua/ Навчально-методичне забезпечення: Програма, навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за цією Програмою; <ul style="list-style-type: none"> ✓ робочі програми з усіх навчальних дисциплін навчальних планів; ✓ програми з усіх видів практичної підготовки; клінічні практики здійснюються у порядку, визначеному у додатку 3; ✓ методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за цією Програмою; ✓ навчальних плани з обов'язковим вивченням української мови як окремої навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для підготовки іноземців та осіб без громадянства.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Навчання студентів за кредитно-трансферною системою, обсяг 1 кредиту – 30 год.
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензійного обсягу спеціальності за умови попередньої мовленнєвої підготовки

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/курсів роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія України	4	іспит
ОК 2	Філософія	4	іспит
ОК 3	Іноземна мова	5	залік
ОК 4	Українська мова за професійним спрямуванням	3	іспит
ОК 5	Основи економічної теорії та фінансова грамотність	3	іспит
ОК 6	Латинська мова	3	залік
ОК 7	Біологія з основами генетики	3	іспит
ОК 8	Нормальна анатомія людини	5	іспит
ОК 9	Гігієна	3	іспит
ОК 10	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	іспит
ОК 11	Нормальна фізіологія людини	5	іспит
ОК 12	Долікарська медична допомога у невідкладних станах	3	іспит
ОК 13	Види оздоровчої рекреаційної рухової активності (гімнастика, плавання, легка атлетика, баскетбол, волейбол, футбол)	5	залік
ОК 14	Фізіологія рухової активності	3	іспит
ОК 15	Клінічна психологія	4	іспит
ОК 16	Біологічна хімія	4	іспит
ОК 17	Теорія та методика фізичного виховання	3	іспит
ОК 18	Діагностика і моніторинг стану здоров'я	3	іспит
ОК 19	Технології відновлення фізичної працездатності	3	залік
ОК 20	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії	4	залік
ОК 21	Науково доказова практична діяльність у фізичній терапії та ерготерапії	3	залік
ОК 22	Фізична терапія у закладах освіти та соціального захисту	5	іспит
ОК 23	Патологія внутрішніх органів, опорно-рухового апарату, нервової системи	8	залік / іспит
ОК 24	Основи фізичної терапії та ерготерапії	3	залік
ОК 25	Клінічний реабілітаційний менеджмент в неврологічній та терапевтичній клініці	3	іспит
ОК 26	Основи масажу	4	іспит
ОК 27	Спортивний масаж	3	залік
ОК 28	Ерготерапія	3	іспит
ОК 29	Реабілітаційне обстеження у фізичній терапії	3	іспит
ОК 30	Клінічний реабілітаційний менеджмент у травматології та ортопедії	3	залік
ОК 31	Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів	6	залік / іспит
ОК 32	Фізична терапія при порушеннях опорно-рухового апарату	6	залік / іспит
ОК 33	Преформовані фізичні чинники	3	іспит

1	2	3	4
OK 34	Курсова робота	3	диф. залік
OK 35	Кінезіологічне тейпування	3	залік
OK 36	Фізична терапія при хірургічних захворюваннях	4	іспит
OK 37	Лікувальний масаж	4	іспит
OK 38	Реабілітаційні технології	3	залік
OK 39	Основи масажу в педіатрії та геронтології	3	іспит
OK 40	Клінічний реабілітаційний менеджмент у педіатрії	3	залік
OK 41	Фізична терапія при захворюваннях нервової системи	8	залік / іспит
OK 42	Ознайомча практика	4	диф. залік
OK 43	Реабілітаційна практика у закладах освіти	4	диф. залік
OK 44	Реабілітаційна практика у закладах соціального захисту	7	диф. залік
OK 45	Практика за фахом	8	диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Вибіркові компоненти ОП*			
Вибірковий блок I курс			
ВК 1	Теорія та технологія оздоровчо-рекреаційної рухової активності	3	залік
ВК 2	Фізична рекреація та оздоровчі технології		
ВК 3	Основи права	3	залік
ВК 4	Основи риторики		
ВК 37	Етика та естетика		
Усього		6	
Вибірковий блок II курс			
ВК 5	Професійна етика та деонтологія у фізичній терапії	16	залік
ВК 6	Екологія		
ВК 9	Спортивна медицина		
ВК 10	Клінічна та інструментальна діагностика		
ВК 13	Валеологія		
ВК 14	Загальна теорія здоров'я		
ВК 15	Біологічна хімія м'язової діяльності		
ВК 16	Медична хімія	залік	
Усього		16	
Вибірковий блок III курс			
ВК 17	Міжкультурна комунікація	4	залік
ВК 18	Соціологія медицини		
ВК 19	Релігієзнавство		
ВК 36	Мова спеціальності та культура професійного мовлення (англійська мова)		
ВК 7	Основи нутріціології	16	залік
ВК 8	Гігієна харчування		
ВК 24	Нетрадиційні засоби фізичної терапії		
ВК 25	Механотерапія та гідрокінезотерапія		
ВК 26	Інформатика та інформаційні технології за професійним спрямуванням		
ВК 27	Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики		
ВК 28	СПА технології		
ВК 29	Фізична терапія та ерготерапія в геронтології	залік	
Усього		20	

1	2	3	4	
Вибірковий блок IV курс				
ВК 20	Масажні технології у фітнесі та рекреації	18	залік	
ВК 21	Основи здорового способу життя			
ВК 22	Основи протезування			
ВК 23	Основи дієтотерапії			
ВК 11	Основи кінезіології			
ВК 12	Медична та біологічна фізика			
ВК 30	Сучасний апаратний масаж			
ВК 31	Основи курортології			
ВК 32	Психологічна адаптація осіб з інвалідністю			
ВК 33	Методи психологічної саморегуляції функціональних станів людини		залік	
ВК 34	Основи наукових знань з української мови		залік	
ВК 35	Ділова іноземна мова			
Усього			18	
Загальний обсяг вибірових компонент:			60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240	

*Здобувачі вищої освіти обирають:

I курс обирають з 5 вибірових компонентів – 2 (6 кредитів ЄКТС);

II курс обирають з 8 вибірових компонентів – 4 (16 кредитів ЄКТС);

III курс обирають з 12 вибірових компонентів – 5 (20 кредитів ЄКТС);

IV курс обирають з 12 вибірових компонентів – 6 (18 кредитів ЄКТС);

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
-----------	------------	-------------	------------	-----------	------------	-------------	--------------

Обов'язкові компоненти ОП

OK 1	OK 2	OK 14	OK 16	OK 18	OK 28	OK 35	OK 5
OK 3	OK 6	OK 15	OK 17	OK 27	OK 31	OK 36	OK 19
OK 4	OK 11	OK 21	OK 23	OK 29	OK 32	OK 37	OK 40
OK 7	OK 12	OK 22	OK 25	OK 30	OK 33	OK 38	OK 41
OK 8	OK 13	OK 23	OK 26	OK 31	OK 44	OK 39	OK 45
OK 9	OK 42	OK 24	OK 43	OK 32	OK 34	OK 41	
OK 10	OK 8						
OK 20							
OK 11							

Вибіркові компоненти ОП

BK 1	BK 9	BK 5	BK 7	BK 17	BK 20	BK 11
BK 2	BK 10	BK 6	BK 8	BK 18	BK 21	BK 12
BK 3	BK 13	BK 15	BK 28	BK 19	BK 22	BK 32
BK 4	BK 14	BK 16	BK 29	BK 36	BK 23	BK 33
BK 37				BK 24	BK 30	BK 34
				BK 25	BK 31	BK 35
				BK 26		
				BK 27		

3. Форма атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.

За бажанням здобувачів вищої освіти та наказом ректора академії ХДАФК планується виконання та захист кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» оцінює відповідність професійної компетентності здобувача вищої освіти вимогам, визначеним стандартом, здійснюється Центром тестування при МОЗ України відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів. Практично-орієнтований іспит оцінює відповідність компетентності здобувача вищої освіти вимогам, визначеним стандартом та освітньо-професійною програмою, і проводиться атестаційною комісією Харківською державною академією фізичною культурою. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В Академії функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Академії та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Академії, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньо-професійною програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Академії та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення Академії якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в установленому порядку оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях наступних систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмія серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія

- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості

- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи.

I. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- ❖ біль
- ❖ зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- ❖ запаморочення
- ❖ приступ задухи
- ❖ набряк
- ❖ порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- ❖ підвищення/зниження артеріального тиску
- ❖ надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- ❖ втома

Засоби та методи:

- ❖ опитування, бесіда
- ❖ спостереження
- ❖ функціональні тести
- ❖ пульсооксиметрія
- ❖ вимірювання артеріального тиску
- ❖ вимірювання частоти серцевих скорочень

II. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- ❖ Бесіда, інтерв'ю
- ❖ Інструменти оцінки

III. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- ❖ суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- ❖ рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- ❖ якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- ❖ бесіда
- ❖ спостереження
- ❖ інструменти оцінки

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

I. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- ❖ біль
- ❖ набряки
- ❖ порушення амплітуди руху

- ❖ зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- ❖ зменшення м'язової витривалості
- ❖ порушення функцій суглобів та кісток
- ❖ порушення рівноваги та координації
- ❖ порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- ❖ опитування, бесіда
- ❖ візуальна аналогова шкала болю
- ❖ огляд
- ❖ оцінювання рухливості суглобів
- ❖ визначення м'язової сили
- ❖ тести на визначення м'язової витривалості
- ❖ тести на рівновагу та координацію
- ❖ тести для оцінки довільних рухових функцій
- ❖ оцінювання стану кукси

II. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- ❖ бесіда, інтерв'ю
- ❖ інструменти оцінки

III. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- ❖ суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- ❖ рівня функціональної незалежності
- ❖ якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- ❖ бесіда
- ❖ спостереження
- ❖ інструменти оцінки

3. Неврологічні розлади

I. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- ❖ біль
- ❖ набряки
- ❖ парези та плегії
- ❖ порушення м'язового тону
- ❖ зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- ❖ порушення амплітуди руху
- ❖ порушення чутливості
- ❖ порушення стану свідомості
- ❖ порушення когнітивних функцій
- ❖ порушення функцій жування і ковтання
- ❖ порушення зорових функцій та сприйняття
- ❖ просторово-зорові порушення

- ❖ зменшення м'язової витривалості
- ❖ порушення рівноваги та координації
- ❖ порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій
- ❖ порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- ❖ опитування
- ❖ огляд
- ❖ пальпація
- ❖ спостереження
- ❖ оцінювання рухливості суглобів
- ❖ визначення м'язової сили
- ❖ визначення рівня і локалізації чутливості
- ❖ тестування рефлексів
- ❖ визначення м'язового тону
- ❖ визначення м'язової витривалості
- ❖ оцінювання рівноваги та координації
- ❖ оцінювання довільних рухових функцій

II. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- ❖ бесіда, інтерв'ю
- ❖ інструменти оцінки

III. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- ❖ суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- ❖ рівня функціональної незалежності
- ❖ якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- ❖ бесіда
- ❖ спостереження
- ❖ інструменти оцінки__

Засоби та методи реабілітаційного впливу

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - ✓ дихальні
 - ✓ загально-розвиваючі
 - ✓ аеробного характеру
 - ✓ на розтяг та розслаблення м'язів
- позиціонування
- дихальної гімнастики
- звукової гімнастики
- мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- масаж
- засоби загартування та водні процедури

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
 - ✓ на зменшення болю та набряку
 - ✓ на розвиток сили
 - ✓ на розвиток витривалості
 - ✓ на підтримку амплітуди руху
 - ✓ на гнучкість
 - ✓ на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
 - ✓ на рівновагу
 - ✓ на координацію
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- масаж
- постізометрична релаксація
- преформовані фізичні чинники:
 - ✓ тепло
 - ✓ холод
 - ✓ водні процедури
 - ✓ преформована електрична енергія

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - ✓ з опором (сила та витривалість)
 - ✓ на підтримку амплітуди руху
 - ✓ на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
 - ✓ на розвиток/ відновлення рівноваги
 - ✓ на розвиток/ відновлення координації
 - ✓ на розвиток/ відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- дихальні вправи
- мануальні маніпуляції на грудній клітці
- масаж

Засоби та методи ерготерапевтичного впливу

- I. Використання підготовчих методів і засобів:
 - ❖ Використання преформованих фізичних чинників:
 - ◀ тепло
 - ◀ холод
 - ◀ преформована електрична енергія
 - ❖ Позиціонування
 - ❖ Мобілізація суглобів
 - ❖ Сенсорна стимуляція
 - ❖ Методики фасилітації та інгібіції
 - ❖ Підбір адаптивних та технічних засобів реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)
- II. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:
 - ❖ функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
 - ❖ функцій мимовільних рухових реакцій
 - ❖ довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
 - ❖ моторики і координації органів ротової порожнини
 - ❖ розумових функцій (специфічних та глобальних)
 - ❖ сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)
- III. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:
 - ❖ рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)

- ❖ процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)
 - ❖ умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)
- IV. Терапевтичне використання заняттєвої активності:
- ❖ Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.
 - ❖ Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).
 - ❖ Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:
 - ◀ активність повсякденного життя (ADLs)
 - ◀ інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)
 - ◀ відпочинок і сон
 - ◀ освіта
 - ◀ робота
 - ◀ гра
 - ◀ дозвілля
 - ◀ соціальна участь
- V. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.
- VI. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.
- VII. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

Мінімально необхідне кадрове та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики: терапевтичні кушетки 120x200 см - 2 од; сходинки з похилою площиною, милиці, палиці; крісло колісне, еластичні джгути з опором різного ступеню; платформи та диски для тренування балансу, футболу; мати, подушки, валики, напіввалики; тренажер універсальний (стіл реабілітаційний) призначений для сприяння у відновленні рухових функцій, дрібної моторики пальців і кистей рук, тренажер для нижніх і верхніх кінцівок, велоергометр; гантелі; шведська стінка.

Обладнання кабінету масажу: кушетки масажні з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі.

Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:

- динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні – 2-3 примірники;
- гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;
- 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник.

Для забезпечення клінічних практик необхідно укласти договори про співробітництво із закладами охорони здоров'я (відповідно до Листа Міністерства охорони здоров'я України від 19 травня 2017 р. № 317/13808), соціального захисту тощо, що надають реабілітаційну допомогу в гострому, підгострому та довготривалому періодах. Обов'язковою є наявність у штаті означених закладів фізичних терапевтів та ерготерапевтів, які виконують функції клінічного керівника/методиста, та трудових угод з ними. Кількість договорів та кадровий склад закладів охорони здоров'я має забезпечити проходження практики здобувачами із розрахунку 5-6 осіб на одного клінічного керівника/методиста.